

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ
الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ
لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا مُّبِينًا*** عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ
رَسُولَ اللَّهِ-صلى الله عليه وسلم- قَالَ: «
...المُسلِمُ أَخُو المُسلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ
وَلَا يَحْقِرُهُ...»

ADAB-I MUAŞERET KURALLARI

Değerli Müminler!

Okuduğum Ayet-i Kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: “Kullarıma söyle, sözün en güzelini söylesinler. Sonra şeytan aralarını bozar. Çünkü şeytan, insanın apaçık düşmanıdır.”¹ Okuduğum Hadis-i Şerifte Allah Resulü (sav) şöyle buyurmaktadır; “Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu yardımsız bırakmaz ve onu hor görmez...”²

Muhterem Mü'minler!

Âdab; iffet, ağırbaşlılık, söz ve davranışlarda ölçülü olma, iyi terbiye gibi manalara gelen edep kelimesinin çoğuludur. Muâşeret; birlikte yaşayıp iyi geçinmek demektir. Âdab-ı Muâşeret ise; insanın diğer insanlarla uyum içinde yaşamasını sağlayacak davranış usul ve şekillerine denir. Âdab-ı muâşeret kurallarını din ve inanç, toplumun sahip olduğu örf ve adetler belirler. Bu kuralların çoğunu incelediğimizde ya bir âyet ve hadîs-i şerife ya da evrensel bir ahlak ilkesine dayandığını görürüz. Dinimiz, ibadetlerde ihlâs ve samimiyeti, davranışlarda nezâket ve edebi öğütler. Nezaketsiz ve insanları üzecek şekilde yapılan sadaka vermek gibi salih amellerin bile geçersiz olacağını haber vermektedir.³

Aziz Mü'minler!

Rabbimiz kâinatı mükemmel bir şekilde yaratıp, ahsen-i takvim üzere yarattığı insanoğlunun hizmetine sunmuş, bizden de bu nimet içerisinde en güzel şekilde yaşamamızı istemiştir. Nasıl yaşamamız gerektiğini de

‘hidayet rehberimiz’⁴ Kur’an ve onun uygulaması olan Peygamber Efendimizin sünneti ile göstermiştir. Öyle ki ilk karşılaşma ifadesi olan selâmlaşma da bile nasıl hareket etmemiz gerektiğini bizlere şu ayette bildirmektedir; “Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin. Şüphesiz Allah, her şeyin hesabını gereği gibi yapandır.”⁵

Aziz Cemaat!

Mü'minler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin⁶ İlahi hitabını kendimize rehber edip bireyler arasında çıkan sorunları adil bir şekilde çözmek için çaba sarf etmeli, gıybet ve dedikoduya mahal vermeden kırgınlıkları gidermeliyiz. Birbirimizin özel hayatına saygı göstermeli, sırları ifşa edip ayıp ve kusur araştırma yerine ayıp ve kusurları örten olmalıyız. Her insanın eksik bir yanı vardır. Onları olduğu gibi kabul etmeliyiz. Unutmamalıyız ki “Kusursuz dost arayan dostsuz kalır.” Çevremizde bulunan ihtiyaç sahibi fakir, kimsesiz, yetim vb. gibi mağdur olan kimseleri görüp gözetmeli, ihtiyaçlarını gidermede yardımcı olmalıyız. Komşu haklarına riayet edip sıla-i rahmi kesmemeli akrabalarımızı gözetmeli, tatlı dilli güler yüzlü olmalıyız. Birbirimize hoşlanmayacağımız şekilde, lakap takmamalı güzel konuşmalıyız. Ticaret hayatında hak ve hukuka riayet etmeli, daha fazla kazanç için hilelere başvurup helal kazancımızı haram ile zehirlememeliyiz. Her zaman ve her yerde emrolduğumuz gibi dosdoğru olmalıyız.

Aziz Cemaat!

Geliniz... Rabbimizin; “Siz, insanların iyiliği için ortaya çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; iyiliği emreder; kötülükten meneder ve Allah’a inanırsınız. ayetinde buyurduğu gibi, iyiliği egemen kılmak için çalışan bir toplum olalım.”⁷ Geliniz... Peygamber Efendimizin (sav); **Nerede olursa olsun Allah’a karşı gelmekten sakın. Yaptığın kötülüğün arkasından bir iyilik yap ki bu onu yok etsin. İnsanlara karşı güzel ahlakın gerektirdiği gibi davran.**⁸ hadisi şerifinde beyan ettiği ilkeleri kendimize rehber edinelim. Rabbim cümlemizi adap çerçevesi içerisinde huzurlu bir toplumda yaşayanlardan eylesin.

Hollanda Diyanet Vakfı

¹ İsra 17/53

² Müslim, Birr, 32

³ Bakara, 2/264.

⁴ Bakara 2/2

⁵ Nisa 4/86

⁶ Hucurat 49/10

⁷ Al-i İmran 3/ 110

⁸ Tirmizi Fedailü-l Cihad 12